

خاموشی موقت کوره های سیمان

گام واقع بینانه در صنعت سیمان

لطفعلی بخشی

سردبیر ماهنامه سیمان

از ساعت ۲۴ روز پنج شنبه ۲۴ دیماه ۱۳۹۳ کوره های سیمان کشور تولید خود را برای مدتی متوقف کردند.

هرچند به دلیل وجود مقادیر معتدابهی کلینکر در اکثریت کارخانجات سیمان، تولید سیمان و فروش آن همچنان تداوم خواهد داشت.

از مدتی پیش به دلایل بسیاری از جمله :

- انباشته شدن بیش از ۱۸ میلیون تن کلینکر در بسیاری کارخانجات سیمان
- کاهش فروش سیمان در ماههای اخیر
- کاهش صادرات سیمان به بازارهای اصلی هدف به دلیل مشکلات داخلی آن کشورها
- کاهش سنتی فروش سیمان در کشور در فصل زمستان
- کاهش هزینه های عمرانی دولت
- رقابت ناسالم و غیر حرفه ی و کاهش قیمت فروش سیمان در بین برخی کارخانجات بدلیل نیازهای مالی کارخانجات
- کاهش قیمت سیمان و کلینکر صادراتی ایران به دلیل رقابت ناسالم و نیاز مالی کارخانجات سیمان

رایزنی هائی برای حل این مشکل در حال انجام بود.

این تصمیم که با پشتیبانی مالی وزارت نفت برای جبران بخشی از عدم تولید کارخانجات سیمان، اتخاذ و به مرحله اجرا در آمده، از جهات مختلف قابل بررسی است.

در حقیقت، با سرمایه گذاری های انجام شده در سال های گذشته، صنعت سیمان ایران جزو صنایع معدودی در کشور است که مدتهاست با مازاد تولید مواجه است. متاسفانه به دلیل تداوم رکود اقتصادی در کشور، تقاضای سیمان در حد انتظار افزایش نیافت.

از سوی دیگر، با وجود رکورد فوق العاده صنعت سیمان ایران در صادرات سیمان و کلینکر، که در سال ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ با صادرات بیش از ۱۸ میلیون تن سیمان و کلینکر رتبه اولین صادرکننده سیمان در جهان را بدست آورد، نتوانست مازاد سیمان تولیدی کشور را جذب کند.

از آنجا که ظرفیت ذخیره سازی سیمان تولیدی در اکثر کارخانجات، حداکثر تولید ۲۰ روز است، لذا برای جلوگیری از توقف تولید، کارخانجات تولید خود را بصورت کلینکر (مرحله قبل از سایش برای تولید سیمان) در محوطه کارخانه ذخیره نمودند. به همین دلیل در اکثر کارخانجات سیمان کوهی از کلینکر ایجاد شده است که به مرور امکان ذخیره سازی بیشتر کلینکر نیز وجود نخواهد داشت.

موجودی کلینکر در کارخانجات سیمان کشور به بیش از ۱۸ میلیون تن بالغ شده است که با روند فعلی تولید و توزیع، محلی برای مصرف آن وجود ندارد.

مشکل اینجاست که کلینکری که در محوطه کارخانجات سیمان انباشته شده است به مرور کیفیت خود را از دست داده و بدون مصرف خواهد شد.

بنابراین بهترین تصمیم ممکنه برای حفظ منابع کشور و جلوگیری از نابودی آن در این مرحله، توقف کار کوره های سیمان و توقف تولید کلینکر است.

با توقف کوره، کارخانجات سیمان می توانند با آسیاب کلینکرهای موجود، همچنان تولید سیمان را ادامه دهند و در عرضه سیمان به بازار داخلی و صادرات هیچگونه وقفه ای ایجاد نخواهد شد.

حسن بزرگ این تصمیم آنست که کارخانجات سیمان صرفه جوئی های بسیاری خواهند داشت که در این وضعیت بخشی از مشکلات مالی آنان را مرتفع خواهد ساخت از جمله :

- کاهش مصرف سوخت گاز کارخانجات سیمان (که برای تامین گاز سایر صنایع و خانوارها بکار خواهد رفت).

- کاهش مصرف مازوت کارخانجات سیمان که موجب فشار کمتر به ناوگان حمل مازوت خواهد شد.

- کاهش مصرف برق کوره های سیمان در ماههای زمستان

- صرفه جوئی قابل ملاحظه کارخانجات سیمان در هزینه های گاز، مازوت و برق

- ایجاد تعادل نسبی در عرضه و تقاضای سیمان و حفظ قیمت ها

- ایجاد تعادل نسبی در قیمت های صادراتی سیمان ایران

- از آنجا که کارخانجات سیمان مصرف کننده بزرگ گاز، مازوت و برق هستند، لذا تامین نیاز سایر بخش ها در فصل زمستان آسانتر انجام خواهد شد.

ابتکار و اتخاذ چنین تصمیمی در فضای مدیریت های جزیره ای دستگاههای دولتی ایران، قابل تقدیر فراوان است و نشان از روحیه جدیدی می دهد که امید است در سایر امور نیز نشانه های آن دیده شود.

این تصمیم از جهات دیگری نیز قابل بررسی است. در حقیقت اکثر کارخانجات سیمان با مازاد کلینکر مواجه هستند لیکن برخی از کارخانجات به دلیل موقعیت خاص دارای چنین ذخیره ای از کلینکر نیستند که این تصمیم ممکن است به ضرر آنها باشد که امید است در این دوران سخت، با خاموش کردن کوره به همکاران خود کمک کنند.

با توجه به فصل زمستان و افزایش وارونگی هوا و اینکه برخی کارخانجات سیمان نزدیک شهرها واقع شده اند، این امر کمک زیادی به پاکی هوای شهرها خواهد بود.

اتخاذ چنین تصمیمی که با مشاورت و همکاری نزدیک دولت و انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان اتخاذ شده نشان از دوران جدیدی از همکاری و همدلی دولت و بخش خصوصی در حل مشکلات حکایت می کند که امید است تداوم داشته باشد.